

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

Table with subscription rates: Előfizetési árak, Helyben hazhoz kordva, etc.

Szerkesztőség: Főter, Hermann-udvar 1. emelet, a külső folyosón. Bérmentellen leveleket csak ismeri...

Arad, junius 20. A szerencsétlen II. Lajos bajor király temetése óriási részvéttel és királyi gyászpompával ment tegnap végbe.

A gyász, a részvét nagy és mély volt és megindított mindenkit. Az ábrándos, daliás szép lovagkirály ma már — nagy... Az álom elszállt vele együtt, s a volt tragédia örök refrainjeül maradt meg újra a világnak...

A vámtarifa az osztrák képviselőházban. Az osztrák kormány nem fogja a vámtarifát a jelen állászatok alatt az urak háza által tárgyalatni...

Az öszi ülésszak már szeptemberhöz első felében egybe fog hivatalni. Ugyanezen ügyvel kapcsolatban, a petroleumum ügyében eddig folyt tárgyalásokra nézve a következőket jelentik: Az osztrák képviselőház...

Legújabb posta. Gladstone beszéde. Gladstone szombaton nagy jelentőségű beszédet mondott Edinburghban és azon megjósolásoknak adott kifejezést, hogy a brit nemzet el van határozva szónoknak politikáját, hogy t. i. Irországnak megadassék az önkormányzat...

A képviselőház szombaton déli 12 órakor Pöschl és Tamás elnöke alatt rövid ülést tartott, melyen megindított Fehérvári Győző báró a végleg igazolt képviselők közé iktattatott. Ezután betervezték az elnök a csikszereai kir. törvényszéknek feltérjesztését a párbaj vétségével vádolt Győffy Gyula mentelmi jogának felfüggesztése iránt, valamint Varga János és Erdécsárnának kérvényét a mértékhiatalossági bajok elhárítása tárgyában.

A kormány részéről két előterjesztés tételtett. Tiszta Kálmán miniszterelnök az ország 1883. évi közgazdasági állapotáról szóló jelentését terjesztette be. Szóchez I. Pál gr. földmívelés-, ipar- és kereskedelmi miniszter pedig a Fiume és a nyugati déli maradványok rendezéséről szóló kiadvány közti törvényjavaslatot. Mindössze kétféle törvényjavaslatot. Mindössze kétféle törvényjavaslatot...

ról, az időleges házadómentességi igények körül követendő eljárásra vonatkozó szabályok módosításáról. a m. k. curia és k. ítélőtábla bírónak az igazságügyminiszteriumban ideiglenes alkalmazhatóságáról szóló törvényjavaslatok és a 6 százalékos aranyjradék kölcsönkötvények conversiojáról, továbbá a gömöri iparvasutak érdekeltjeivel megkötött kiegyezésre vonatkozó jelentések a hétfői ülés napirendjére tűzettek ki.

Az országgyűlési szabadelvű párt szombaton d. u. 6 órakor Szathmáry Miklós elnöke alatt értekezletet tartott, melyen elfogadta a képviselőház legutóbbi ülésén a jövő hétfőre kitűzött törvényjavaslatokat és jelentéseket. A törvényjavaslatok közül a curiai és táblai bírónak az igazságügyminiszteriumban alkalmazhatóságáról szóló Busch, a többlet Hegedűs indokolta. Az összes törvényjavaslatok és jelentések vita nélkül fogadtattak el, mire az értekezlet véget ért.

Külföld. A cholera. Bécsből jelentik junius 19-ki kelettel: A belügyminiszterium emlékeztette az ország különböző vidékeit a cholera ellen elvett eljárási módokról s utasította, hogy különös figyelemmel kísérjék az esetleges fellépő gyanus eseteket s igyekezzenek mihamarabb elfojtani. Szigorúan utasítanak minden egyes községet, hogy az ily gyanus eseteket a hatóságánál azonnal jelentésként be- sűrűgjen, az első konstábil choleraesetnél pontos diagnózis állapotánál meg s ha lehet, bacteriologiai megvizsgálás is elrendelendő. A Triestből érkezett épp oly vizsgálat alá kell venni, mint a minő az Olaszországból jövőkre nézve elrendeltetett. Lissa b. o. n. j. un. 18. A hivatalos lap Triestet és hó elsonjót kezdve cholera által inficiáltak és Ausztria-Magyarország több kikötött gyanusnak nyilvánítaná.

A bolgár nemzeti gyűlésből. Sofia, jun. 19. A nemzeti gyűlés a képviselőválasztások igazolását folytatja. A bolgár bizottság valószínűleg hétfőn fogja a trónbeszédre adandó válaszfelirat tervezetét előterjesztetni. Jól érthető körülmények között állítják, hogy legközelebb a b. b. n. t. l. g. v. van kijelölésben. Minthát Radoslavoff magatartása folytán két miniszter határozottan nem akar a cabinetben megmaradni.

Rosenberg József. az aradi siktetnéma iskolájának tanítója.

Előfizetési felhívás az "ARADI KÖZLÖNY" című politikai napi lapra; megjelen hétfőn és ünnepek utáni napokon is.

ARAD, 1886. évi junius 21. Arad, 1886. évi junius 21. Nap ké 4 ó. 2 p. Nyugszák 8 ó. 1 p.

NAPTÁR. Junius 21. Hétfő. Rom. kath. Alajos. Prot. Alján — Görög-orosz junius 9.) Alex. Czirkj. — Nap ké 4 ó. 2 p. Nyugszák 8 ó. 1 p.

Kolduló siktetnéma.

Kérem Arad város közönségéhez. Siktetnéma növendékeim között van két figyelmek kikeg. kikeg. darzára annak, hogy minden lehetők elkövetek. a régóta gyakorlati koldulgatásról leszókatni nem sikerült egészen.

Az „Arad és Vidék” egyik tavalyi számában már volt alkalom egyszer a nagyközönséget felvilágosítani arról, hogy honnan származik a szerencsétlen teremtések ezen rit szokása. Volt szerencsém kimutatni, hogy esik e hibába az öntudatlan, visszas világnézetrel s korlátolt felfogással bíró fogvatkos gyermek s egyszer mind azt is, miként apózik a siktetnéma ezen rit szokását főképen maguk azok, a kik jószívűségeket azzal akarják kimutatni, hogy előkapják s krajczárokat adnak neki.

Hányszor valék már magam is szemtanúja, hogy iskolából hazatérő növendékeim egyik-másik jószívű ur vagy hölgy belvíja, aztán producáltatja s a productió után a jó szíve dícláta alamizsnát, vagy a mi egyre megy, jutalmat szavaz meg neki. Egyszer éppen akkor csíptem meg egy ilyen productiót végzett tanítványomat, a midőn déli 12 óra után Domonkos főtéri czikraszádjába lép s hablatkolt vesz. Midőn én ott a helyszínen rendentasítottam s büntetéssel fenyegettem érte, indulatosan mutatott a bent ülő hölgyekre s urakra, hogy nem látom-e, miszerint ő is hozzá hasonlóan cselekszenek.

Az iskolán kívüli externátus, a növendékek künnlakók s csak tanulni járnak be. Az iskolát vezető egy tanító naponként 3 óráig van elfoglalva siktetnéma oktatásával s aztán elbocsátja a növendékeit. Most már gondolja meg a tisztelt közönség, hogy mikor a tanító déli 12 órakor vagy a delutáni oktatás végzetéül elbocsátja a növendékeket s egyik a vasút mellett, másik a csásári erdő felé lakik, hogyan ellenőrizze növendékeinek az iskolán kívüli magukviselését.

Azonkívül a legtöbb növendékem szülői öly viszonyok között élnek s a műveltség oly színvonalon állanak, hogy még éperékké gyermekeiket sem képesek helyesen nevelni. Addig tehát, míg növendékeim künnlakók s internátus nem állhatok fel, hol növendékeim folytonosan felügyelem alatt állhatnak s a tanító nem volna csupán a tanórákra utalva nevelői ténykedésével, addig esakis úgy lehet a bajon segíteni, — mert biz ez nagy baj s veszélyezett az egész oktatás végeredményét — ha a tisztelt közönség támogatja a tanítót s tudomásul veszi azon kéresemet, hogy az ilyen koldulgtató siktetnéma szemben szigorúan viselje magát, öt minden esetben előbb barátságosan, szelíden s ha ez nem használja, kímélet nélkül viszatutasítsa, sőt végső esetben öt büntetéssel fenyegetse, esetleg a tanító tudomására adja.

Végül legyen szabad még megjegyeznem, hogy egy helybeli szintén koldulgtatóni járó 15 éves siktetnéma fiu az iskolának nem növendéke s az e fiu feletti felügyelet a rendőrség ügykörébe tartozik.

Egyébiránt a felügyelő-bizottság legközelebbi ülésén foglalkozand már ez ügygel s orvoslástól fog gondoskodni, mi szerény véleményem szerint egyedül csak egy — legyen az bármily kezdetleges, — vagy szegényes, — internátus létesítésében keresendő.

HIREK. Arad és Vidék. Felhőszakadás Arad vidéken. Az aradvidéki gazdák egy részét új esapás érte tegnap delután abban az irtóztos felhőszakadásban, mely Aradon alul és felül nebihány mértföldnyire elárasztotta a vidéket. A köz-

mondások Medard-nap kezd kitenni magáért s így napok óta esővel változó időjárásunk volt, mintegy tíz nap óta. Tegnap aztán az időjárás catastroplias jellegűt öltött és borzasztó erővel tombolt végig egy irtóztos vihar a vidéken és a városban, minőt alig értek meg nálunk évek óta. A vihar a városban házfedeleket bontott meg, eserepeket tépett le és a gyengébb fedeleket jobbra megingatta. Eközben zuhogott, omlott a záporosodó majd megindult a felhőszakadás. Az utcaik miüt megannyi folyó, vízzel voltak elárasztva, mely rendkívüli gyorsasággal folyt le a kezdelegyes medrekben. Künn a vidéken, főleg Aradtól Pankofőig és a közeli oldalt vidéken húzódott végig a felhőszakadás, olykor jéggel elegyítve. Több perczig a szó szoros értelmében elsőtétült a láthatár és csak a leömlő víztömeg borzasztó képe volt látható. A körös-völgyi vasuton Aradra vonatról a legijesztőbb látványt nyujtott a Világos, Zimánd, Újlalu és Ötvenses környéken végbement felhőszakadás. Vakító villámás hasította végig mindegyre azt a sűrű önszürke vizeget, mely az egész láthatárt betöltöti látszott.

Egyes helyeken egy-egy óriási víztömlő kilocsesanásaként esapódott le a víz a vetésre, mely nagyrészben — s főleg a kukoricza és a buza — le van verve. Az összes vetés-táblákból alig kímélt meg a víz egynehányat, a többi pedig annyira le van verve, hogy a legnagyobb szerencse lesz, ha a vetés ismét lábra áll. Természetes, hogy e hatalmas víztömegek lefolyása az Erdély felől jelzett s megáradva Arad alá érkezett Maros áradását nagyban elősegitették. A Maros medre tökéletesen megtelt vízzel s néhol kiöntött az ártérre. A deléltől folyamán sok száz ember lepte el a partokat s nézte a piszkos hullámokkal hompolózó Marost. A Maros vizállása azonban éjjeli 12 óráig komolyabb aggodalomra nem adott okot.

Julialis. Az „Alma mater” aradi, fiókja megeléknült. Az aradi illetőségű egyetemi polgárok haza érkezve elhatározták, hogy a Budapestten véghezvitt ünnetések után most már azon lesznék, hogy Aradon is kitüntessék magukat. Az általok minden évben oly kiváló sikerrel rendezett nyári táncmulatság az idén is meg fog tartatni a városligeti vendéglő termében. A júliushó elejére tervezett mulatság az idén annyiban ismét nagyobb sikerrel, amennyiben most nemcsak azok vesznek részt rendezésében, a kik jelenleg is polgárai az egyetemnek, de a már „végezték” közli is igen sokan. Az elnöki tisztet dr. Bonts Gyula fiatal aradi ügyvéd fogja viselni s a rendező bizottság már a napokban megalakul, hogy megtegye az előkészületeket a mulatsághoz, mely a fiatal leányoknak rendszer „bematatója” s a bálviselt hölgyek is legkedvesebb nyári mulatsága szokott lenni.

A gyoroki csángó-telep ügyében Gyorokról a következő sorokat kaptuk: Egyik aradi lap mult heti újdonságai között, a gyoroki csángók állapotáról egy pár sor jelent meg, melynek végig olvasása után az ember azt hinné, hogy az itteni csángók már mind víztől elárasztva, düllőfélben vannak, lakóik pedig botot véde és tarisznyát akasztva nyakukba, szerte széledtek az országba koldulni. A helyi viszonyokkal ismerős ember azonban csak elámul e sorok olvasása közben, mert tudja jól, hogy a hegyekről lerohanó vizek nem zudulnak a csángók nyaka közé, nem árasztják el házaikat, mert van azoknak rendszer lefolyásuk, s ha éppen nem fér el a víz a mederben, akkor sem a csángókat önti el, hanem igenis a gyoroki öslakosság ügynevezett „bikarész” vetései s legelői szenvednek miatta. Most is megjegyződzést zerehelt magának bárki, hogy míg a csángótelep száraz, akár az aradi asfalt, addig a közösi legelőn öles víz áll. A csángó házak sem lakatlanok, düllőfélben sincs több egynél, az is nem annyira düllő, mint epulófélben, mert az alkalmazatlan időjárás folytán nem száradhatván ki a vertfal, lehullt rólla a vakolat, s az áztatott földfalgerendákkal van megtámasztva, hogy végleg el ne romoljon, s alkalmas időben majd kijavítható legyen.

Öngyilkos betőréi tolvaj. Tegnap delélt a Ferencz-teréren egy napzámos-féle ember ékszereket árulogatott. Az ott végigjáró rendőrnek felélt egy dolog, különösen az, hogy egy szép arany karperecet 40 krért adott el az illető atyafi egy asszonynak. Kér-

dőre vont a embert, mire az roppant zarvarha jöven csak hebegni tudott. A rendőr ugyanja erre mék erősebb alapot nyerve, bekísérte emberünket a városházhoz. Ott megmozdítván, egy selyemkendőbe kötve mindenfélle, drága antik ékszer, gyémántos, opálkőkes karperecek, nyakláncok, láncok, gyűrűk kerültek elő. Kérőre vonatván, honnan kerültek azok hozzá, töredelmesen bevallotta, hogy azokat a Battyányi-utczából Dániel ektől lopta az elmült éjjelen. Ennek folytán öt rögtön elzárták s egy rendőrtiszt kiment a nevezett helyre, hol a ház egyik ablakát betörve, a szobában az ékszerszekrényt nyitva s benne mindent összevíssza hányva talált. A szobában milligyertya-cseppel mutatták, hogy a tolvaj merre jött-kelt. A háztulajdonosok közül senki sem volt otthon, éppen kín vannak a tanján. Csak egy nőcseléd volt a háznál, a betörő szeretője, ezt szintén letartóztatták, bár a betöréssel semmit nem akar tudni. Az azonban beesmeri, hogy a tolvajjal jantárhozó szerelmi viszonyban él, azonban meg nevé sem tudja. A betőrő valami Baumann József nevű újszentannai szolga. Altitólag a városban szolgál Krausz ottani vendéglősnél. E körülmény kiadatolása végéig három rendőr kíséretében beülték a várba, a mint azonban a hírdől értek, a szerencsétlen ember neki rugaszkodott s belevetéte magát a Marosba. A sebes ár úgy elragadta, hogy kimenteni nem lehetett. Most már az örök bíró előtt ad számot büntés eselekményéről.

Aszfaltozás a Damjanich-utczában. A Damjanich-utcai háztulajdonosok utczájában mindkét oldalon asfalt járdát készítettnek. A szerződés már meg van kötve az asfalt-társullatall, s a munkálatok valószínűleg ma vendiki kezdetűk.

Halálozás. A következő gyászjelentést tettük: Alólírottak fájdalommal szivvel tudatják felejtethetlen fiuk fiúruk, illetve rokonuknak Münz D. Józsefnek június 19-én rövid szenvedés után élete 21-ik esztendőjében bekövetkezett halálát. A drága halott hült tetemei hétfőn junius 21-én delután fél 5-kor fognak a halottas háznál az iv. sirtkerbe örök nyugalomra vitetni. Béké hvairra! Arad, junius 20. 1886. Münz Mária, mint anya. Münz Gusztáv, Münz Márton és Münz Janka mint testvérek. Keller Armin, Münz Ferenc, Münz Róza, Münz Nina mint rokonok.

A gazkezelők, kazaftűtők és hajóképzésnek a miniszterium megengedte, hogy a vizsgálati bizottságok által ezután azok is vizsgálatra bocsáttassanak, kik 18-dik életévüket betöltötték.

Keresztény vallásra tört át Rosenberg József a helybeli siktetnéma-iskola tanítója. A keresztes tegnap deléltől történt meg a minoriták templomában. A keresztes-tést főt. Jánosy Demjén plebános-helynök végezte. Keresztatya Varjassy József ügyvéd volt.

Árvíz Temesben. A temesmegyei árvízről újabb a következő értesítést kaptuk: A Temes újabb áradása tegnap erőlyes intézkedést igényelt az ellenvelemlere s a mult éj folytán meg a saigi uton is egy 5 öl széles átmszetség kellett eszközöltetni, hogy a Temes árja Reidorf felé a sokat lepadt Bega folyhasson le. Ez átmszetség keresztül rögtönzött hidat építettek. A Bega töltést is át kellett vágni. Szerencsére reggel óta jelentékeny apadás állott be a Temesnél, úgy, hogy további komoly bajtól nines mit tartani. A központi szolgabíroság egy meleg hangú felhívást intézett a nemes eresz emberbarátokhoz Medgyes közégjé érdekében, mert a gyors segély sok tekintetben enyhíteni fogja a szerencsétlenen sorsát.

Telekkönyvi átírások. Az aradi kir. törvényszék telekkönyvi osztályánál a mult héten a következő átírás eszközöltetett. Poromb János eladja az Arad városi 1989. sz. tőkben bejegyzett Perványa külvaros, Miklós-utcazi 64. számú ház és telket minden tartozékaival. Saeskovszky István szül. Horváth Rózinak.

Békemesegyei hírek. A gabonák Orosháza környékén, mint onnan írják, jól állnak. A buza öly természet keesség, minőt már hosszú idő óta nem értek meg e vidéken. A tavaszik gyengebbek, de a tengeri a két hét óta beállott kedvező időjárás folytán szintén gyors fejlődésnek indult. Az aratási szerződés már általában megkötők. Aflag a buza tizenegyedén, a tavaszik tizenharmanad adattak ki aratásra. — Öngyilkossá g Petrovics Lajos, Köröstaraszi jegyző, mint részvételt értesítünk, f. hó 18-an d. u. 3 órakor föbe löte magát és ugyanazon éjjel 2 órakor meghalt. — A kanyaró-járvány, mely M.-berényben hetek óta düllőgött, s mely miatt az iskolák is be lettek zárva, szünidőben van. — A szarvasi fogymnassiumban f. hó 15-én kezdődtek meg az érettségi vizsgák: a tanövet bezáró szokásos hangverseny f. hó 22-ikén tartatik meg. — Unitárius leányegyház alakult Orosháza községében.

Hazánk és a főváros. Lezuhant a Gellérthegyről. Dr. Nagy Sándor muzeumi numizmatikai segédjára szombaton este fél 11-kor három collegója társaságában jött le a Gellérthegyről a kigyóuton. Az út végfelé a korlátján merő tréfiából keresztlytetette magát, am

nagyon szerencsétlenül végződött rá nézve, mert egyszemélyt veszve, mintegy három emeletnyi magasságból egy a helytől alóló huz udvarára esett és szörnyet halt. Csárán vizsgálóbíró. Arányi ker. halottek és több orvos éjjel után tartotta meg a helyszíni szemlét, melynek végzetel a szerencsétlen fiatal ember holttestét a kórházba szállították.

Natalia szerb királyné szombaton délelőtt 11 órakor Zujovics udvarhölgye és gr. Zichy Jenő kíséretében Strobl Alajos várbarzari műtermébe ment, hol a szobrásznak fél egy óráig ült. Ekkor látogatást tett a külső dob-utca Fischer J.-féle porcellán és majolikagyárban. Kíséretében voltak Bogicssevi, Lesjanin és Zujovics udvarhölgyek. Jöttének híre már előzetesen kiszivárgott a környék lakói közé, minek következtében a kíváncsiak oly óriási száma tömörült az utcán, hogy a közlekedést csak rendőri segítséggel lehetett nyitva tartani. Dörgő ajnennel tövözte a tömeg a berkocsijából kilépő királynét, kit az örökzöld lombokkal és virágokkal gazdagon fűdíszített bejárati Fischer Ignác gyártalajdonos és fia. Fischer Emil gyárvezető fogadták, porcellánból készült, finom kivitelű nagy csokrot nyújtva át neki. A felső rész asszony ezután sorra járta a magyar és szerb nemzeti zászlókkal fűdíszített gyár helyiségeit. Az ünnepiesen fűdíszített irodában egy a felső rész asszony, mint kisérő beirták nevüket az emlékkönyvbe, melynek előtte való haján Sándor szerb trónörökös neve olvasható. A királyné negyed kettőkor telt ki a kocsijába s a néptömeg eljeleni között elhajtott. — A szállóház fél 2 órakor tért vissza s dejeunerhez ült, melyen a kíséret tagjain kívül Zichy Jenő gr. is részt vett. Déliben a képviselőházban is várták. Kovács László ház-nagy díszmagyarban számos képviselővel együtt a lépcsőházban várakozott a királyné, de hiába. Sándor trónörökös délelőtt tíz órakor Lesjanin tábornokné, Bogicssevi udvarhölgy és dr. Steies főkönyves kíséretében a budai várpalotába ment, hol a várkapitányság hivatalnokai fogadták. Felnyitották előtte az összes termeket s a királyi pár belső lakosztályaiba is bevezették. Lejövet a várkertben mintegy fél óra hosszat sétált és gyönyörködött a kilátásban és azután lakására tört. Natalia királyné délután fél négy órakor ismét Strobl műtermébe ment s este hétig ült előtte. Srobl a mellé szobor mintázását, egy pár apró simitást leszámitva, teljesen elkészítette s a valóban sikerült mű. Strobltól a szállóházba tört s átöltözés után az operába hajtatott, hol „Lalla Roukh” előadását és a „Coppélia” balettel végignézte. Szállására érve kíséretével együtt érkezett s azután kiadta az utazási előkészületekhez a rendeletet s nyugodni tért. A királyné ma reggel háromnegyed 7 órakor utazik a központi indóház udvaráról Szliácsra, honnan pár napi tartózkodás után Új-Tátrafi-rodre megy s ott augusztusig marad.

Gyilkosság a bérmeleg után. Strossmayer püspök a napokban Zimonyban bérmelegben, a bérmeleg közt két külsővárosi paraszti is. A bérmeleg a 13 éves fiukat a szentség felvétele után természetesen a keresztségbe vitte, hol ünnepi tetemes adagokban vették magukba a pálinkát. Haza érve, dülködni kezdtek. A erősebb legyőzte a gyöngébbet, mire az eláratotta kését s az előbbinek hasába döfte, úgy hogy néhány óra múlva meghalt.

Rövid hírek. Zala-Szentgróth-on a Besseney Ernő elhalálása folytán elrendelt képviselőválasztás szombaton megjel- tén, egyhanglag Eitner Sándor választá-

ott meg pártonkívüli programmal. — Hód- me z ó-V á s á r helyt egy Olasz Ambrus nevű ember, gyógyíthatatlan megbetegsége miatt öngyilkosságra szánta magát, de előbb megölte háromleves gyermekét: saját magán olyan se- bekét cjtett, hogy föl nem gyógyulhat. — Rejtélyes holttestre a kadtak Mármaros-Sziget mellett Bussyaházán: egy pa- rasztruhába öltöztetett finom, fehér kezű urnak látszó férfi volt a holttest.

A nagy világ. — **Osztrák Starcevicek.** Az osztrák honatyák egy csoportja föllekesült annak tu- datán, hogy Starcevicek, a zagrábi hírhedt botrányhős, Bécsben időz. Starcevicek, a ni- nap az osztrák fényes parlamenti palotában is megfordult, de akkor nagyon esőndesen folydogált ott a vita s a lapok megjegyezték, hogy Starcevicek nem volt megelégedve. Ezen tehát segíteni kellett s tegnapelőtt az osztrák honatyák olyan botrányt rendeztek, mely bá- rra beillett volna a zagrábi tartománygyál- lésebe is. A sokat emlegetett petroleum-vám volt szörnyen s Dunajevski pénzügyminiszter védte a magyar kormányval megállapított tételt, míg az ellenzők Suess által indítvá- nyozott magas vám mellett kardoskodott. Izgatottan folyt az olaj-vita svégre egy Stein- wendner nevű képviselő szót. Kijelentve, hogy kötelessége sikra szállni a közérkölség ne- vében a pénzügyminiszter ellen, ki részegen jön a házba, pártolja a gyárosokat, kik a petroleum-vám ezímen sikkasztanak: Roth- schield, Gutman, Offenheim és mások, kiket a szinok sorra megnevéztek, csalók és sikkasztók. Magyarországnak nem akarja a csempeszték megállítását, mert haszna van belőle: Dunajevski pénzügyminiszter pedig a sikkasztók pártjára áll és már milliókat csalták meg az osztrák kincstárát s az. A baloldali zajosan tapsolta mindezt s ezt kiáltozta: „Ilyen mi- niszterünk van! szemtelenség!” Egy Per- nerstorfer nevű képviselő pedig a miniszterre mutatva kiálta: „Szemtelenség! Roppant zaj, izgatottság támadt. Dunajevski miniszter aztán röviden kijelenté, hogy ilyen szavakra válaszóli méltóságainalok tartja, legfőképpen a házon kívül felelhet.

Harcz a nőgerekkel. Hamburg egyik terén a napokban véres harc volt, mely nagy feltűnést keltett, amennyiben a harcsoz fe- lek egyike a hamburgi publicum volt, a más- sik fele pedig három néger és három véreb. A nőgereket ugyanis Hamburg egyik terén pénzért mutogatta három véreből egyetben egy élelmes impressario. A nőgerek bőre hamisítatlan feketeségű volt, de a hamburgia- rit meg mégsem elégitette ki s elégedetlen- ségüknek hangos kifejezést is adtak, ameny nyílen belépti pönzúkt visszakövetelték az impressariótól. Erre meglehetősen lármá kel- tettek, melybe belevegyült a három néger kiabálása és a három véreb csaholása is. Végre az elégedetlen közönség a nőgerek ül- ványa felé toladott, mire aztán a nőgerek vasbotokkal fegyverezték föl magukat. Ekkor két munkás és egy pár gyermek a komédiás- bódé vászonfalát fölvágták: de ez már nem nézték félteni a nőgerek, hanem ezek egyike vasbottal jött huzott az egyik gyermekre. Ez aztán megadta a jelt a verekezésre. A közön- ség megrohanta a nőgereket, kik kétséghe- eselten vagdalkoztak maguk körül vasbotjaik- kal. A verekezés közben számosan súlyos se- bet kaptak, így lizenketten megsebesültek s ezek között több gyermek is. A viaskodás még elkecseregelt, midőn az impressario a három vérebet elszabadította s ezek mint dühödtt vadállatok rontottak az embe- rekre s igen sokat meg is haraptak. A há- rom néger közül is különben kettő igen su- lyosan megsérült s a harmadikat is jól elpá- holták. A verekezésnek csak számos rendő- r és katona szuronyos közbe lépése vetett véget. Az egész harcban csak a legbűnösebb ma- radt sértetlen, az — impressario.

Hangverseny a Jildiz-kioszkban. Wil- helmj Ágost, a jeles hegedűművész, közlébb Konstantinápolyban időzött. Abdul-Hamid szul- tán meghívta a Jildiz-kioszkba s a művész

ott fényes társaság előtt játszott. Jelen volt a szultán és három fia, több nagykövet a ne- jével s a főbb méltóságok. Mikor a művész belépett, a szultán fölkel, eleje ment és igen nyájasan üdvözölte. Wilhelmj sokáig játszott, aztán Teyfik offendé, a szultán fia ült zongorá- rához, eljátszva a török himnust és néhány hangversenydarabot. A fiatal herceg, mint írják, igen jól játszik. A hangverseny vége- zével Abdul-Hamid szultán maga nyújtotta át a művésznek a másodosztályú Medsidje-rend- det, továbbá egy arany szelencét, mely gaz- dagon ki van rakva drágakövekkel.

Szerencsétlenül járt művész. Mad- ridből jelentik, hogy az ottani cirkszobban egy állítólag magyar művész, kinek neve Siena Radowska, mult vasárnap negyven lónyi magasból, ahol mutatványait végezte, leesett a cirkszob talajára és súlyos sérüléseket szenved- tett. A szerencsétlen elhibázta az ugrást s iszonyú sebességgel hullott le a földre. Férfje odaugrott s megkapta esés közben, de csak azt érthette el, hogy az esést mersékelté. Mindennek dacára a nő, ki 22 éves, mindkét lábát eltörte, s mint az orvosok mondják, ve- szelmes belső sérüléseket szenvedett.

Rövid hírek. Oroszország. Legnépszerűbb drámaírója Os- trovski Sándor Szentpétervárott 66 éves korá- ban elhunyt. Nagy tüz volt Bécsben a Fried- ländler-fele gépgyár egy része égett le s a kár mintegy 100,000 ft. — G r á c z b a n a villám beütött a Schlossberg óratornya s az őrt és családját hosszabb időre elkábította: leca- sá a St. Leonhard-templom tornyába is és falát kissé megromlalt. — R i g a s z melletti az acsinak megtámadtak egy hollandi gőzhajót, megölték a főmérnököt és hajóhadnagyot, a ka- pitányt pedig s ennek nejét és egy mérnököt elfogták.

A bajor király temetése. Reszó trónörökös Münchenbe érkezett jun. 19-ikén reggel egyneked 8 órakor s Luitpold, Lipót, Lajos és Alfonz her- czegek által fogadták. Lajos herceg osz- trák-magyar egyenruhát viselt, Reszó trón- örökös pedig bajor nehéz lovasezerde dísz- egyenruháját. A trónörökös megérkezése al- kalmával megülte és megeskölte a regens- herceget, ellépett a díszszázad előtt és ezután Luitpold regens-herceggel nagy dísz- kocsi s Lipót-palotába hajtatott, hol meg- szállott. A fenséges vendéget a lakosság min- denütt tiszteletteljesen üdvözölte.

A temetési szertartás előkészületei da- czára is tovább folytatták a kamarák tevé- kenységüket s a bizottságok napokint tartan- tak tagokat az eléjük terjesztett anyag anyyira meghatotta, hogy többen kénytelenek voltak az ülést elhagyni s egyesek majdnem elájul- tak. Nagyon sok természetesen örökre titok- ban fog tartani, de némely dolgok közéleti- nek fognak, mert anélkül, hogy a király erkölcsi characterére a legkisebb árnyékok is vetnek, éppen ezek bizonyítják örökségét. Így a mi- niszterekről sohasem emlékezett meg mint ilyenekről, hanem mindig csak csufneveken szólott róluk. Muck városi parancsnokot meg- bízta vele, hogy szidalmazza a minisztereket, s a többek közt parancsot adott, hogy Mün- chenből egy oldalról gyűjttsék föl 135 su- lyosabb minőségű sértésről beszélnek. Gnd- dent több ízben fenyegette, egy ízben azt mondta egy szolgájának: Várj csak, ezzel a kemmel hamarjában készen leszek. — Hogy a pénzügyi zavarokat véget vessen, pa- rancsot adott a bankházak és pénztárak fel- törésére s pénzkészletük elrablására. Egy drágonyos volt a király kezegyene, kit a ki- rály anyyálnak szolgált s esubkjút egy ko- mornyik által térdre állva gyújtatta meg. Gndden igazolásra felhozzák, hogy a király bizalmát akarta megnyerni, s ezért sokat kell- ett eltűnnie. Ezenkívül ő abból az alapelyből indult ki, hogy a tébolyodottak ha öngyilkos- ságról beszélnek, azt nem hajtsák végre. Gnd- den már elézött 15 évvel, mikor a király megbízta, hogy Ottót consulnája, felismerte a király rohamosan növekvő baját.

A szertartási előkészületekkel a templom- ban már majdnem készen vannak. A tem- plom közepén nyolc lépcsős alapzaton óriási katalak emelkedik és belül feketével van be- vonva. Folytonosan érkeznek koszorúk, a me- lyekből még a katalakra is helyeznek el. Pénteken este 7 órakor a német trónörökös megtekintette a holttestet. A hercegre a ki- rály holtteste mely bevonást gyakorolt, any- nyira, hogy könyekre fakadt. A bokréta, ufe- lyett Erzsébet királyné küldött s mely a ha- lot mellett ékesíti. Karlsbadba fogják küldeni megkövesítés végett.

Az utcákon a folytonos esőzés dacára, nagy tolongás volt. Az utcákat, melyeken a gyászmenet keresztül vonult, gyászoló díszíté- gekkel látták el. Az erkélyeket és boltíveket fekete posztóval vonták be. Rudolf trón- örökös is kiköcsözött, hogy a királyi család tagjainál látogatásokat tegyen. Az ut- cák minden nevezetesebb pontjait már is nagy tömegekben szállították meg, mint a pa- lota csarnokait, az obelisk széles alapzatát, a kert vasrészletét, a kert falait. Delelőttig a közlekedést az utcákon nem tartották fenn. A rendőrség igen észszerűt rendeletet bocsá- tott ki, hogy t. i. míg a temetési menet az utcákon átvonul, dohányozni nem szabad.

Miután egész delelőtt borús és esős idő- járás volt azon pillanatban, midőn a királyi gyászmenet megindult, a nap hirtelen előbük- kant. A halottas menet eleje már 12 óra előtt megindult, úgy hogy az élén levő királyi had- apród- csapat 12 órakor már a programban kitűzött helyen a Szent-Mihály-templommal szemben foglalt állást, míg a többi katonai csapatok, a papság és az egyesületek egy- misután állottak föl egész a királyi kastélyig. Pontban 1 órakor az egész menet megindult ágyudörgés és a harangok folytonos zúgása közben. A fópapság, a hercegek, a táborno- kok és főméltóságok a halottas kocsiával egy- időben indultak el a királyi kastélyból és el- foglalták helyeiket a kíséretben.

A katonaság a leggyönyörűbb napfény mellett, kettős rendekbe sorakozva, díszben, fűttzűt szuronyval, a gyászinduló hangjai mellett lassú lépésben vonult el az óriási néptö- meg előtt. Az imponas katonai gyászmenet- ben különösen a Lajos király nevét viselő porosz huzaredd, az osztrák-magyar gyalog- ezred és az orosz drágonyosok ezredének kül- döttségei voltak magukra a közfigyelmet. A katonaság után a felsőbb finisoklak tanuló következték hajadon föl: majd szindus ül- tőnyökből, egyházi zászlókkal és keresztelkek a szerzetes- és apáczezredek, a főbb papság ünnepi öltönyökben, a két érsék és négy püs- pök, megható egyházi énekek és egyházi zene hangjai mellett.

Ezután következett a királyi halottas ko- esi, mely fekete szövetből volt letakarva. A koesi elejére két óriási nagyságu baberkoszorú és hátsó részére egy alpesi rozszakoszorú volt felakasztva. A koesi teteje pedig aranyozott királyi koronával volt díszítve. Régi szokás szerint a koporsó előtt tetőtől talpig fekete szerzetesi köntösbe burkolt alakok haladtak, míg a király hátsó lovait feketébe burkolva a koesi után vezették.

A halottas koesi után vitt feszület mögött a regens-herceg, a német trónörökös porosz tábornagy egyenruhában és a tábornagy palczával. Reszó trónörökös lovas ezredének egyenruhájában, a badeni és hesseni nagy- hercegek porosz egyenruhában, továbbá há- rmasával Albrecht württembergi herceg, Lajos bajor herceg, a gennai herceg, az oden- burgi nagyherceg, Lipót bajor herceg, Görög szász herceg, a schamburgi örökös herceg, Arnulf bajor herceg, Albrecht al- tenburgi herceg, Leuchtenberg herceg: Lajos Ferdinand herceg, az anhalti örökös herceg, Ernő szász meiningeni herceg, Alfonz és Vilmos hesseni hercegek és végre Lajos, Károly-Tódor és Miksa-Manó herce- gek következtek.

Délután 1 órakor ért a halottas koesi a Szent-Mihály-templom elé. Hat feketébe öltözött ember a király koporsóját bevitte a

templomba a föltár élé. A templom hajóját a fényesnél-fényesebb egyenruhákba öltözött gyászolók teljesen betöltötték, a baloldali er- kélyen pedig Lajos, Lipót, Terézia, Arnulf, Adalbert és Elvira hercegnők foglaltak hely- et. A gyászszertartást Steichele müncheni érsék vezette, miatt a hercegek az alacsony ravalóra helyezték koporsó állot- ták körül.

Miután II. Lajos holttestét a királyi sir- boltba vitték, a hercegek 3 órakor melyen meghatva távoztak a templomból. A gyász- ünnepleylen résztvevőket és a hazamend óriási néptömeget hirtelen beállott, rövid ideig tartó, de erős zivatar lepte meg.

A képviselőház előse e napon esti 9 óráig tartott. Őv óráig elnök nagy beszédben még egyszer könyörgött valamennyi képvisé- lőnek, hogy semmit sem fognak a hirtlapok- nak elárulni, meg a bizottság jelentését meg nem teszt. Valamennyi miniszter jelen volt. Jelen voltak továbbá Grashyeg, Hagen és Hu- bericht orvosok és Kerschstein egészségügyi főtanácsos, mint kormánybiztosok. Ezután fel- olvasták az orvosi megfigyeléseket és güden véleményét. Végül pedig a tanukat hallgat- ták ki.

KÖZGAZDASÁG.

Sertéskereskedelmi oszrnok.

Budapest-Kőbánya.

Kőbánya, június 19. Az üzlet kellemes. Ma- gyarsági ár: néhez 39.—40.— frtg. magyar urasági fiatal néhez 42.—43.50 frtg. magyar urasági fiatal közep 42.50—43.50 frtg. magyar urasági fiatal könyű 42.—43.— frtg. magyar szedett néhez 43.—44.25 frtg. magyar szedett közep — frtg. magyar szedett könyű 42.5—43.5 frtg. romániai bakonyi átmeneti néhez — frtg. rom. átmeneti bakonyi könyű — frtg. rom. átmeneti eredeti néhez — frtg. rom. átmeneti eredeti könyű — frtg. szerbiai átmeneti néhez 41.5—42.5 frt. szerb. átmeneti közep 41.5—42.5 frtg. szerb. átmeneti könyű 41.5—42.5 frtg. Hízó egy éves elősúlyban — hízó 2 éves makkos elősúlyban 4% — forint. 1 éves hízó a vasútról mázsálva — frtg. Az árak hízalt sertésneként páronként 45 kilós 4% os levonással métermázsánként értendők. Makkos sertés, elősúlyban 4% levonással — forint. — Romániai és szerbiai sertések, melyek mint átmenetiek alattak át, tovább s páronként 3 arany vám fejében megterítettnek.

IDEGENEK NEVSORA.

(Június 20.)

Fehér-kereszt-szálló. Linne Henrik, svéd con- sul, Uztáta. Cziffra K. kir. ügyész, B-Csaba Galiz- ter Antal, főfővizsgáló, Temesvár. Finster Helen, üzög, Temesvár. Buehlmberg G. keresk., Stockholm, Pollák A., Löw E., Grossmann M. és Hermann A., keresk- dők, Budapest. Pfeiffer K., Rosenbaum F., Deutsch I. és Landauer L. keresk., Bécs.

Arany-ésillag-szálló. Stadler Antal, látserész, Nasie, Horváth István, keresk., Nagyvárad.

Aranykules-szálló. Rácz Gusztáv, gyakornok, Arad. Kránicz István, gazdasz, Nádlat, Fuchs Hugó, katona, Szeged. Kunst E., magánzó, Kőbánya. Aray Tivadár, utazó, Vinga.

Háromkirály-szálló. Jubász István, birt. Donh- iratos. Knauer Gyula, pénztárnok, Borosjenő. Janda Mátyás, állomásfőnök, Zam, Groza János, eszperes, N.-Halnag. Knauer Antal, jzós, Petris. Löwen Károly, népekes, Bécs.

Tűheresz-szálló. Gubádi A., igazgató, N-Sza- lonta. Kaffka Ede, tisztviselő, Budapest. Szathmáry Béla, jegezó, F-Varsand. Harting Ede, keresk., Linz. Steiner J., keresk., Bécs. Reuter A., keresk., Bécs. Bohron J., keresk., Bécs. Schwarz E., utazó, Szeged.

Felelős szerkesztő: **Hindy Árpád.**

Közlekedés.

A vonat ind. Aradról. A vonat ér. Aradra.
Család vegyes von. reggel 6.20 Család vegyes von. d. u. 6.28
Budapesti szem. von. d. u. 12.31 Budapesti vegy. von. regg. 6.45
vegy. von. este 9.17
Erdélyi vegy. vonat reggel 6.15 Erdélyi szem. vonat d. u. 11.41
szem. vonat d. u. 4.30 vegy. vonat este 8.45
Temesvári vegy. von. regg. 6.05 Temesvári szem. von. regg. 9.27
kyors. vonat este 9.02 egyors. von. este 8.10
Borosszenti vonat reggel 6.25 Borosszenti vonat reggel 9.28
vonat d. u. 4.25 vonat este 7.12
Szegedi szem. vonat regg. 4.30 Szeged szem. vonat regg. 8.14
vegy. vonat d. u. 12.10 — egy. vonat este 8.45
A radnai omn. vonat este 7.4 A radnai omn. von. éjeli 10.5

A SZÉCHENYI IRODALMI INTÉZETNEK

Bármily nagyságu falragaszok.

ARADON,
főtér, a Neuman-házban levő irodájában

Számlák, levélfejek, körlevelek.

ARADI KÖZLÖNY

előfizetést lehet teljesíteni az
cimzű napilapra
(megjelen minden nap, a hétfőt sem véve ki. Előfizetési díj negyedévenként: helyben 3 frt, vidékre 3 frt 50 kr.), az

mindennemű hivatalos, magán- és kereskedelmi

nyomtatványokra

megrendelések, melyek — a legegyszerűbb névjegyektől a legdiszesebb meghívókig, minden színben — jutányosan, gyorsan és pontosan teljesítetnek.

hirdetések

az említett két napilapra, melyek együtt köz-
zel 1300 példányban küldetnek szét, mérsé-
kelt árakon vétetnek fel.

Beadványi bélyegjegyek, váltó-úrlapok,
PÓSTABÉLYEGEK,
levelezőlapok, pénzeslevélborítékok eladása.

Községi jegyzők, szolgabírák s ügyvédek
részére szükséges

kész hiv. nyomtatványok

nagy raktára.

„Arader Lloyd”
cimzű német újságra
(előfizetési díj negyedévre: helyben 3 frt, vidékre 3 frt 50 kr.),
Petrovszky József kir. aljárásbíró
KÖZIGAZGATÁSI
TÖRVÉNYEK és RENDELETEK
KÉZIKÖNYVE
cimzű művére, melynek füzete 80 kr.

A könyvnyomda
Megyeház-utca 1. sz. a. van.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítetnek.

A Széchenyi irodalmi intézet e helyiségében
mindennemű

5 frton felüli megrendeléseknél szállítási díj nem számítottatik.

PAPÍR-, IRÓ- és RAJZSZEREBEK is kaphatók